

μακρόθεν ἐπὶ τῆς φλιάς τῆς θύρας τῆς *Αὐγού-
λας* τὴν *Μαρίαν* γαλουχοῦσαν τὸ μωρόν της καὶ
τὸν *Σπαῦρον* ἱστάμενον πλησίον της καὶ μετ' ἀ-
γάπης παρατηροῦντα αὐτήν. Ἐστάθη ἐπὶ τινὰς
στιγμὰς θεωροῦσα τὴν εἰκόνα τῆς γλυκυτάτης ἐ-
κείνης καὶ ἠρμαίας εὐδαιμονίας.

Τίς ἀνέγνω, ἀνευ συγκινήσεως, χωρίον τι τοῦ
Δὸρ Κιχρίτου, ἔνθα ὁ ἥρωϊς τῆς *Μάγλης* ἐπανέρ-
χεται εἰς τὸ πτωχικόν του μετὰ τὴν πρώτην του
ἐκστρατείαν; Εἰσέρχεται *ξυλοφορτωμένος* καὶ ἴ-
σταται ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς θεωρῶν μελαγχολ-
ικῶς τὰς πρᾶσις τῶν ἀνθρώπων του καὶ τῶν λα-
χανικῶν του, τὰς νήσους του ταρασσούσας τὸν
βόρβορον τοῦ τέλειτός των, τὴν ἀνεψιάν του καὶ
τὴν θεράπαινιν καθήμενας ἐπὶ τῆς φλιάς τῆς θύ-
ρας καὶ ἐπισκευαζούσας τὰς τετριμμένας κνημί-
δας των: Ἀνάλογος εἰκὼν παρίσταται ἐνώπιόν
σου, ὡ συντετὴ ἀναγνώστρις ἔνθεν μὲν βλέπεις
τὴν ποίησιν ἐπ' ἀνερχομένην κακῶς ἔχουσαν καὶ
πετραυματισμένην ἔνθεν δὲ τοὺς πεζοὺς, οἷσινες
μείναντες οἴκοι καὶ πᾶσαν οἰκιακὴν ἀνάπαυσιν
ἀπολαμβάνοντες, οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον εἶδον τὴν εὐ-
δαιμονίαν των καταπαθήσασιν.

[Jules Sandeau]. ἔν ἑκῆ ἀρχαίῳ ἐν Π.Ι.Φ. ἡ
ροσκόνημα αὐτὸν ἐπισημαίνεται ὡς ὁμοίωσις ἐπιπέ-
δοις καὶ ἰσοπέδου ἔργου ἐπὶ τῆς οἰκίας ἐν
αὐτὸν ἀρχαίῳ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν
ἐπισημαίνεται [Κατὰ τὸν Junod et Senglet].

II. GYMNASTIKH

Ἡ ἀρχαία ἀθλοπαιχία ἐκείνη ἐπὶ τῆς οἰκίας ἐν
αὐτὸν ἀρχαίῳ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν
ἐπισημαίνεται [Κατὰ τὸν Junod et Senglet].
Ἡ ἀρχαία ἀθλοπαιχία ἐκείνη ἐπὶ τῆς οἰκίας ἐν
αὐτὸν ἀρχαίῳ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν
ἐπισημαίνεται [Κατὰ τὸν Junod et Senglet].
Ἡ ἀρχαία ἀθλοπαιχία ἐκείνη ἐπὶ τῆς οἰκίας ἐν
αὐτὸν ἀρχαίῳ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν
ἐπισημαίνεται [Κατὰ τὸν Junod et Senglet].

Ο Μεσαιων.

Ο Μεσαιων, διαρκέσας σχεδὸν δέκα αἰῶνας,
ἀρχεται ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ Ε' αἰῶνος (476) καὶ
τελειώνει τῷ 1453.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐγεννήθησαν συνή-
θειαι, αἵτινες ἐνδιαφέρουσιν ὑπὸ διαφόρους ἐπόψεις
τὴν γυμναστικὴν ἐνοοοῦμεν τοὺς ἀγῶνας τῶν ἵπ-
ποτῶν. Ὅχι ὅτι ἡ πολεμικὴ τέχνη, ἡ τέχνη τοῦ
ἀφαιρεῖν τὴν ζωὴν τοῦ ἄλλου, εἶνε τέχνη ἀξίε-
παινος, καὶ ὅτι πρέπει τις νὰ τὴν ἐγκωμιάζῃ ἄ-
παγε! ἀλλὰ ἵπποτικοὶ τινες ἀγῶνες τοῦ μεσαιῶ-
νος ἔχουσι μεγάλην ὁμοιότητα καὶ σχέσιν πρὸς
τοὺς τῶν ἀρχαίων. Ἐν τούτοις ἡ κυρία λέξις τῆς
γυμναστικῆς ἀπαλέσθη μὲ τὴν ἑλληνικὴν καὶ ρω-
μαϊκὴν γλώσσαν, δὲν ἀκούεται πλέον, καὶ μόνον
λέξις ἀόριστος ἀνεθυμίζουσι αὐτήν. Διὰ τὰ πε-
ριγράψωμεν τὰ γυμνάσματα, ἅτινα οἱ ἵπποταὶ ἐ-
ξετέλουν διὰ νὰ ἐπιτύχωσιν τὰ ἀξιώματά των,
πρέπει σχεδὸν νὰ ἐπαναρχίσωμεν τὴν περιγραφὴν
καὶ ἀπαριθμησὴν τῶν ἀρχαίων ἀγῶνων. Ἦσαν
πάντοτε τὸ δόρυ, ὁ δίσκος, τὸ κλυα. ὁ δρόμος, ἡ
ἵππασία ὁ ἀγὼν ἐν τοσοῦτῳ ἤλλαξε τρόπον, δὲν
ἦτο πλέον ἀγὼν σώματος πρὸς σῶμα καὶ ἀνευ
ὄπλων, ἀλλὰ μάχη ἀνάλογος πρὸς τὴν τῶν μONO-

μάχων Ῥωμαίων, ἦτοι τέχνη τῶν ὄπλων. Καὶ οἱ
ἐπίσημοι ἀγῶνες ἦσαν οἱ ἄτοροι.

Οἱ μαχόμενοι ἦσαν κεκλυμένοι μὲ πανοπλί-
ας σιδηρᾶς, καὶ ὠπλισμένοι διὰ πελέων καὶ κορυ-
νῶν. Μέχρι τοῦ Καρολομάγνου τὰ ὄπλα ἦσαν
πρὸ πάντων ἐπιθετικά κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἔγει-
ναν καὶ ἀλυντικά. Ἡ πολεμικὴ τέχνη ἤλλαξε φύ-
σιν. Τὸ ἵπποτικὸν τάγμα χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ
II. αἰῶνος καὶ ἡ θεμελίωσις αὐτοῦ ἀνάγεται εἰς
τὸν περίφημον Ἄρτουσ τῆς Βρετανίας, ὅστις ἐγ-
κατέστησε τοὺς ἵπποτάς τῆς στρογγύλης Τραπε-
ζης. Πιστεύουσιν ὅτι τοῦτο διωργανώθη πρὸς τὸν
σκοπὸν τοῦ νὰ ἀγωνίζηται κατὰ τῆς ἀξιοθρηνη-
του καταστάσεως τῆς κοινωνίας τῆς ἐποχῆς ταύ-
της, νὰ προστατεύῃ τοὺς ἀδυνάτους ἐναντίον τῶν
ἰσχυρῶν, καὶ νὰ ἐπανορθοῖ τὰς ἀδικίας. Καθόσον
τὸ τάγμα τοῦτο ἀνεπτύσσεται, ὁ πρῶτος αὐτοῦ
χαρακτήρ-ἐτροποποιεῖται ὑπὸ τὴν ἐπὶ θέρειαν ἐπὶ
θρησκείας καὶ τῆς ποιήσεως. Καὶ ἐξ ἄπτον καθ' ἡ-
μέραν περισσότερον τὴν φαντασίαν τῶν ἀνθρώ-
πων, τὸ ἵπποτικὸν τάγμα κατέστη τὸ ἰδεώδες
τῆς φαντασίας αὐτῶν, ἡ πηγὴ τῶν εὐγενεστέρων
ἡδονῶν αὐτῶν.

Ἡ περίοδος, κατὰ τὴν ὁποῖαν τὸ ἵπποτικὸν
τάγμα ἐτιμᾶτο περισσότερον, εἶνε μίαν τῶν βαρ-
βαρωτέρων τῆς ἱστορίας, μία ἐξ ἐκείνων κατὰ τὴν
ὁποῖαν ἀπαντᾷ τις τὰ περισσότερα ἐγκλήματα
καὶ τὰς βιαιοπραγίας, ὅτε ἡ εἰρήνη ἀδικαίως ἐ-
ταράσσεται, καὶ ὅτε ἡ μεγαλειτέρα ἀταξία ἐπε-
κράτει εἰς τὰ ἤθη.

Τὸ ἵπποτικὸν τάγμα ἐπενήργησεν εὐεργετικῶς
ἐπὶ τῆς κοινωνίας. Κατεπράυνε τὰ ἤθη, διέδωκε
τὰς ἰδέας τοῦ ὀρθοῦ καὶ τοῦ δικαίου, εἰσήγαγε
συνηθείας λεπτότητος, εὐγενείας καὶ χρηστότη-
τος, τὰς ὁποίας ἀνύμασαν φιλοφροσύνας, παρέ-
σχε μεγάλα παραδείγματα ἀφιλοκερδοῦς ἡρωϊ-
σμοῦ, ἀνέπτυξε τὴν προσωπικὴν ἀξίαν, ἦτοι τὴν
φιλοτιμίαν, τῆς ὁποίας ἡ ὑπερβολὴ ἐπέφερε τὴν
μονομαχίαν ἔδωκε δ' εἰς τὴν γυναῖκα ἠθικὴν ὑπε-
ροχήν, ἣτις ἐπράυνεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν τρα-
χύτητα τοῦ πολεμιστοῦ.

Οἱ νέοι ἵπποταὶ, ἀποφεύγοντες τοὺς δεσμούς
τοῦ γάμου ἐκ φόβου μήπως ἀπασχολῶνται ἀπὸ
τὸ ἐπάγγελμά των, ὑπεχρεοῦντο νὰ ἀφιερῶνται
τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἐν τῷ τάγματι εἰσαγωγῆς των
εἰς ἐπίσκεψιν μεμακρυσμένων τόπων καὶ ξένων
αὐλῶν, ἵνα γείνωσι τέλειοι ἵπποταὶ, καὶ νὰ προσ-
καλῶσι τοὺς ἀνδριετότερος εἰς ἀγῶνα δι' ἡμιθλυ-
μένων ὄπλων. Ἐπιδύδαζον τοὺς διαφόρους τρό-
πους τοῦ μάχεσθαι τῶν ἑθνῶν, ἅτινα ἐπεσκέπτον-
το, τὰς ὥραιότερας περιστροφὰς τῆς ὄπλομαχί-
αικῆς τῶν ἵπποτῶν, οἷτινες διέπρεπον εἰς τοὺς
ἀγῶνας, ἐπεζήτουν τὴν τιμὴν τοῦ ν' ἀντιπαρά-
ταχθῶσι πρὸς τοὺς διδασκάλους αὐτῶν διὰ νὰ
δοκιμάζωσιν ἑαυτοὺς καὶ νὰ διδάσκωνται, καὶ ἐ-
λάμβανον ὠφελιμώτερα ἀκόμη μαθήματα εἰς
τοὺς πολέμους τοὺς ὁποίους διέζηγον, πολεμοῦν.

τες ὑπὲρ ἐκείνων, οἵτινες ἐφαίνοντο ὅτι εἶχον ὑπὲρ ἑαυτῶν τὸ δίκαιον. Ἐσποῦδαζον ἐπίσης εἰς τὰς ξένας αὐτὰς τοὺς κανόνας τῆς τιμῆς ἢ τῆς ἐθιμοταξίας, πῆς εὐγενείας ἢ τῆς φιλοφροσύνης.

Οἱ ἵππότες δὲν ἐσχηματίζον ἐν τῇ κωνωνίᾳ ἰδίαν κλάσιν, ἣτις εἶχεν ὑποχρώσεις, καὶ καθήκοντα διακεκριμένα ἢ τοῦ ἀξιώματός φρουδαλικόν, χαρακτήρ, τὸν ὁποῖον ἀνελάμβανον οἱ περισσότεροι ἀκόχοι τιμαρίου εἰς ὡρισμένην ἡλικίαν καὶ ὑπότινας ὅρους. Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ γείνη ἵππότης εἰσῆρχετο κατὰ πρῶτον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν εὐγενούς τινοῦ ὡς ἀκόλουθος ἢ θεράπων. Ἐπρεπεῖν εἰσέρχόμενος νὰ εἶνε ἐπικτήτης καὶ νὰ ὑπηρετήσῃ ἑπτὰ ἔτη, ὅτε ἤρχιζε νὰ γυμνάζεται εἰς τὰς διαφορὰς ἀσκήσεις, ἣτοι νὰ ῥίπτῃ τὸν λίθον καὶ τὸ ἀκόντιον. Ἄμα ἐγίνετο δεκατετραέτης, δὲν ἤτο πλέον ἀκόλουθος ἀλλ' ὑπασπιστής, δηλ. ἔφερε τὸ ξίφος, συνόδευε τὸν κύριόν του εἰς τὸν πόλεμον ἢ εἰς τὸ κυνήγιον. Μετὰ ταῦτα ἔλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν εὐγενούς τινοῦ ἢ πρίγκηπος ἐκπληρῶν πάσαν ὑπηρεσίαν ἀποβλέπουσαν εἰς ὅπλα, τοὺς ἵππους, καὶ ἐν γένει τὰ καθήκοντα ὑπέρτου. Ἐπτά τὸ ὀλιγώτερον ἔτη διήρχετο συνήθως ὑπὸ τὴν δοκιμασίαν ταύτην, διότι οὐδεὶς ἐγίνετο ἵππότης πρὸ τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἡλικίας του. Ἐν καιρῷ εἰρήνης ὁ ὑπασπιστής ἐγυμνάζετο εἰς ἐπιπόνους ἀγῶνας ἵνα ἀποκτήσῃ εὐκαμψίαν, χάριν, εὐστροφίαν, ῥώμην καὶ δύναμιν. Ὁ ἀναγορεύμενος ἵππότης ἐχειροτονεῖτο δι' εἰδικῆς τελετῆς, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἐκκλησία ἐτέλει ἰδιαιτέραν λειτουργίαν συνήθως ἢ χειροτονία αὐτῇ ἐγίνετο κατὰ μεγάλην τινα ἐορτὴν ἢ πανηγύριν τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἤτο διηρημένη εἰς διαφορὰς περιόδους, πάσας σοβαρὰς καὶ ἐπισήμους. Ὑπῆρχε πρῶτον ἡ παννυχίς, ἣτοι ἡ προτεραία νύξ τῆς τελετῆς, ἣν ὁ χειροτονοῦμενος διήρχετο προσευχόμενος μετὰ τῶν ἀναδόχων αὐτοῦ καὶ τινοῦ ἱερέως. Μετὰ τοῦτο ἐξωμολογεῖτο καὶ μετελάμβανεν ἐνδεδυμένος ποδιῆρα φιδὸν χιτῶνα ἄνευ ποικιλιμάτων μετὰ ταῦτα εἰσῆρχετο εἰς τὸ λουτρόν, μετὰ τὸ ὁποῖον ἐνεδύετο λευκὰ ἐνδύματα ἰδιαιτέρου σχήματος, καὶ ἐκ λαμπροῦ ὑφάσματος καὶ ἔπειτα κατεκλίνετο καὶ ἐδέχετο ἐπισκέψεις τῆς τελετῆς, μετὰ δὲ τὸ τέλος αὐτῶν δύο ἢ τρεῖς ἵππότες ἐβοήθουν αὐτὸν νὰ ἐνδύθῃ τὴν τοῦ ἵππου στολήν. Κατὰ πρῶτον ἐφόρει ὑποκάμισον χρυσοκέντητον περὶ τὸν τράχηλον καὶ τὰς χεῖρας, μετ' αὐτὸ θώρακα ἀλυσιδωτὸν, μεθ' ὃν κολόβιον ἐκ δέρματος βουβάλου, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἔθετον τὴν χλαμύδα, ἐφ' ὧν δὲ τούτων ἔριπτον μέγαν μανδύαν ὅμοιον μὲ τὸν τῶν πατριῶν. Οὕτως ἐνδεδυμένος ὁ ἐγκαθιδρυόμενος ἐγονάτιζε καὶ ὠρκίζετο νὰ μὴ φείδεται οὔτε τῆς ζωῆς του οὔτε τῆς περιουσίας του πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς θρησκείας, νὰ πολεμῇ κατὰ τῶν ἀπίστων, νὰ προστατεύῃ τὰς χήρας, τὰ ὀρφανὰ καὶ τοὺς καταδυναστευομένους. Μετὰ τὸν ὄρκον τοῦτον οἱ ἐπισπ-

μότεροι ἵππότες ἔθετον αὐτῷ τοὺς χρυσοὺς πτερυστήρας, ἄλλοι δὲ τῷ παρουσίαζον τὸν ζωστήρα ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐκρέματο μακρὸν ξίφος. Ὁ υποψήφιος ἐκρέμα τὸ ξίφος τοῦτο εἰς τὸν λαμόν του καὶ μετέβαινε εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔθα μετὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας ἐπλησίαζεν εἰς τὸν βωμόν. Ὁ ἱερουργῶν ἱερεὺς ἐλάμβανε τὸ ξίφος, τὸ πύλοι γει καὶ τὸ ἀπέδιδεν εἰς αὐτόν. Ἐνίστε ἐκρέμα τὸ ξίφος εἰς τὸν υποψήφιον εἰς ἐπίσκοπος καὶ ἄλλοτε τὸ ἐκρέμα αὐτὸς ὁ ἴδιος. Τότε γονυπετῶν ἐπροσέθεν τοῦ ἐπισκόπου ὠρκίζετο ἐν νέου, καὶ ὁ ἄρχων κτυπῶν αὐτὸν τοῖς ἐπὶ τοῦ ὄρου μετὰ τὸ πλάτυ τοῦ ξίφους ἔλεγεν· «Ἐἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἁγίου Μιχαὴλ καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου σε ἀνάμνω ἵππότην». Διὰ τῶν λόγων τούτων ἀνηγορεύετο. Ἀκολούθως ἐδίδον αὐτῷ κράνος, ἀσπίδα καὶ λόγχην, ἔφερον δὲ ἵππον ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἵππευε διὰ νὰ περιέλθῃ τὴν πόλιν ἢ τοὺς γειτονικοὺς πύργους πρὸς ἐπίδειξιν τοῦ νέου αὐτοῦ ἀξιώματος. Δι' ὅλας τὰς ἀσκήσεις, διὰ τοὺς πλαστοῦς ἢ πραγματικοὺς ἀγῶνας, καὶ ἐν γένει τὴν διδασκαλίαν τοῦ πολέμου, ἔπρεπεν ἀναγκαστικῶς νὰ εὐρωσι πεδίον οὐδέτερον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἡ ἀνδρεία ἠδύνατο νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ νὰ ἀυξήσῃ. Οἱ Ἕλληνες ἐμάχοντο πρὸς ἀλλήλους εἰς τοὺς μεγάλους καὶ ἀθανάτους Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας, οἱ Ῥωμαῖοι ἐσύστησαν πρὸς διασκέδασίν των τὰς μάχας τῶν μονομάχων, ἐν αἷς καὶ αὐτοὶ οἱ αὐτοκράτορες ἐλάμβανον μέρος, οἱ δὲ ἵππότες τοῦ μεσαιῶνος ἐφεύρον τοὺς τόρνους.

Οἱ τόρνοι ἦσαν ἀγῶνες εἰρηνικοὶ, ἀλλὰ πολὺ θανατηφόροι· ἦσαν ὠρελιμώτατα σπολεῖα πολέμου καὶ μάχης, ἰδίως διὰ τοὺς νεαροὺς ἵππότες, οἵτινες δὲν ἔχον πάντοτε σπουδαῖον ἔθρον διὰ νὰ πολεμήσωσι. Ὁ Γοδεφρείδος Πρεβίλης, ἵππότης τῆς Τουρκικῆς πρὸς τὸ τέλος τοῦ ΙΑ' αἰῶνος ἐκανόνισε τὰ τοῦ τόρνου. Οἱ τόρνοι οὗτοι, οἵτινες ἐτελοῦντο μετὰ πολλῆς ζωρότητος καὶ πολὺ ἐσυνεθίζοντο ὑπὸ τῶν ἵπποτῶν, ἠμποδίζοντο σχεδὸν ὑπὸ τῶν πάπων, ἕνεκα τοῦ ἐν αὐτοῖς χυνομένου αἵματος. Τῷ 1240 ἐφρονεῦθησαν εἰς τόρνους τινὰ ἐξήκοντα ἵππότες καὶ ὑπασπισταί. Οἱ κανόνες τῶν συνόδων καὶ αἱ βοήλαι τῶν πάπων ἀφώριζον ἐπὶ ματαίᾳ τοὺς λαμβάνοντας μέρος εἰς τὸν τόρνον, καὶ τοῖς προσέχοντας αὐτοῖς τὸν κατάλληλον τόπον. Ἠπέλιον πρὸς τοῦτοῖς ὅτι θὰ ἐστέρουν ἐκκλησιαστικῆς ταφῆς πάντας τοὺς θνήσκοντας εἰς τοὺς ἀγῶνας τούτους. Ἀλλὰ παρὰ πάσας ταύτας τὰς ἀπαγορεύσεις οἱ τόρνοι ἐτιμῶντο πάντοτε, καὶ πολὺ συχνὰ ἐτελοῦντο. Καὶ οἱ βασιλεῖς δ' ὡσαύτως διὰ διαταγῶν ἀπηγόρευον τοὺς τόρνους. Ὁ τελευταῖος τοιοῦτος ἀγὼν, καθ' ὃν ὁ Μοντογομερὺ ἐπλήρωσε θανασίμως τὸν Βασιλέα Ἐρρίκο Β' τῷ 1559 ἀπέσβεσεν ἐκ τῆς καρδίας τῶν Γάλλων τὸν ζῆλον, ὃν ἐδείκνυον ἕως τότε διὰ τοὺς τόρνους.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ τόρνου ἐξελέγετο συνήθως

γήπεδον γειτονεῦον μὲ ἀθηνεϊκὸν ἵππῳ. Τὸ στάδιον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐμάχοντο οἱ ἵππῶται ἦτο περίφραγμα ὠσείδες, τοῦ ὁποίου τὰ πλάγια εἶχον ὑψώματα, καθίσματα καὶ σκιαδάς διὰ τοὺς θεατάς· εἰς τὸ ἐν ἄκρον ὑπῆρχεν σιδηρὰ κίγκλις, διὰ τῆς ὁποίας εἰσῆρχοντο εἰς τὸ στάδιον, καὶ εἰς τὸ ἕτερον ἢ εἰς τὸ μέσον ἦτο τὸ δικαστήριον τῶν κριτῶν τῆς μάχης. Ὑπῆρχον φυσικῶς μικροὶ καὶ μεγάλοι τόρνοι ἐκτελούμενοι ὑπὸ τῶν βασιλέων, τῶν πριγκίπων, τῶν μεγάλων καὶ τῶν μικρῶν κυρίως· ἵππῶται τινές, ὅταν ἤθελον νὰ τελέσωσι τόρνον τινὰ, προσκίρριτον διὰ προσκλήτηριαν ἢ διὰ κήρυκος ὅτι προὔτιθεντο νὰ πολεμήσωσι μὲ ὁποιοῦνδήποτε. Οἱ κήρυκες οὗτοι διεσκόρπιζοντο εἰς ὅλας τὰς ἐξοχὰς καὶ εἰς ὅλας τὰς πόλεις, σαλπίζοντες καὶ διακηρῦσσοντας ὅτι τὴν δεῖνα ἡμέραν καὶ εἰς τὸν δεῖνα τόπον ὁ δεῖνα αὐθέντης προσεκάλει ὄντινα ἤθελε νὰ παρουσιασθῆ διὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἀνδρείαν του εἰς μάχην δι' ἀβλαβῶν ὄπλων.

Μετὰ τὴν πρόσκλησιν ταύτην ἔφθινον ἅπανταχόθεν ἄνδρες τοῦ ξίφους, εὐγενεῖς, ἄστοι καὶ χωρικοί· περιῆξ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἂν μὲν ἦτο εἰς τὴν ἐξοχὴν, ἀνηγειρόντο αἰ σκηναὶ μὲ σκιαδάς φερούσας τὰς σημαίας τῶν ἵπποτῶν, τῶν ἐμπόρων, τῶν ὄπλοποιῶν, τῶν σιδηρουργῶν, τῶν κἀπῶν καὶ πλῆθος ἀνάμικτον παντός εἶδους ἀνθρώπων ἐλκυσθέντων ἐκ περιεργίας καὶ ἐκ τῆς λαμπρότητος τοῦ θεάματος.

Ὅταν ἐσήμαινεν ἡ ὥρα τοῦ τόρνου οἱ ἵππῶται πλουσίως ἐνδεδυμένοι καὶ ὠπλισμένοι εἰσῆρχοντο εἰς τὸ στάδιον, καὶ ἐλάμβανον ἀπὸ τὰς κυρίας τῶν ἀντικείμενόν τι ἐκ τοῦ στολισμοῦ τῶν, ἦτοι πέπλους, κερυφάλους, ἐπομίδια ἢ ταινίας, δι' ὧν ἐστόλιζον τὰς λόγχας τῶν, ἢ τὰ ἐκρέων ἰδιότροπως εἰς τὰ ὄπλα τῶν. Οἱ ἐπιφανεῖς οὗτοι ἀνδρεῖοι ἦσαν τῶντι μεγαλοπρεπεῖς φέροντες τὸν μέγαν κοκκινοθαφῆ στρατιωτικὸν μανδύαν μὲ πολύτιμον σισύραν ἢ μὲ βελούδον, ἢ πεποιημένον μὲ μεταξωτὸν ὕφασμα, μὲ τὴν ἀλυσιδωτὸν χιτῶνα, μὲ τὸν στερεὸν δαμασκινὸν θώρακα, τοῦ χρυσοῦ, περυσιστήρας, τὸ ἐγχειρίδιον καὶ τὸ ξίφος, καὶ ἀκίνητοι ὡς σιδηρὰ ἀγάλματα ἐπὶ τῶν μεγάλων καὶ ἰσχυρῶν ἵππων τῶν, φέροντες εἰς τὴν κεφαλὴν τὴν μὲ πτερὰ στρουθοκαμηλοῦ ἐστολισμένην περικεφαλαίαν τῶν, τὴν δὲ προσωπίδα χαμηλωμένην καὶ τὴν λόγχην ἔχοντες εἰς τὰς χεῖρας περιέμενον ὑπερηφάνως τὴν ἄφξιν ἀνταγωνιστοῦ, ὅστις θὰ εἶχε τὴν τόλμην νὰ ἔλθῃ ὅπως μετρηθῆ μετ' αὐτῶν.

Ὑπῆρχον τόρνοι ἐκτελούμενοι δι' ἀβλαβῶν ὄπλων, ἦτοι δι' ὄπλων ἡβλυμένων, καὶ τόρνοι ἐκτελούμενοι διὰ κοπτεροῦ ξίφους μέχρις ἐξοντώσεως.

La joute ἦτο μάχη, ἐν ἣ ἐμάχοντο δύο διὰ λόγχης.

La castille ἦτο ἔφοδος κατὰ φρουρίου.

Le pas d'armes ἦτο ἔφοδος κατὰ γεφύρας ἢ στενωποῦ ἀνδρείως ὑπερασπιζομένης.

Le combat de plaisance ἦτο μάχη ἐκτελουμένη διὰ περιστροφῶν τοῦ χοροῦ πρὸς δικασκιδασιν τῶν κυρίων.

Le combat à la barrière ἦτο μάχη γινόμενη περὶ δι' ἀβλαβῶν ὄπλων.

Le combat à champs clos ἦτο ἡ μονομαχία ἐκτελουμένη δι' ἀπαραβιάστων κανόνων, ἐνώπιον κριτῶν καὶ ἐνώπιον τῶν κηρύκων, οἵτινες ἐξετέλουν ἀστυνομικὰ καθήκοντα.

Αἱ αἰτίαι, αἵτινες ἐπέφερον τὴν πτώσιν τοῦ ἱποτικοῦ τάγματος εἶνε πολλαί· πρώτηστῃ ὅμως πάντων εἶνε ἡ ἐφευρέσις τῆς πυριτιδος, ἥτις ἀνέτρεψε τὴν τάξιν τοῦ πολεμοῦ καὶ ἀφῆρσεν ἐκ τῆς ἀτομικῆς ἰσχύος καὶ ἀνδρείας τὴν κρίσιν τῶν μαχῶν.

[Ἰστορία τοῦ τέλους.]

Τῆ ἕκτη Δεκεμβρίου (ν.) ἐτελέσθη ἐν Μονάχῳ συγκλητικὴ πανήγυρις. Συμπληρωθέντων κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην 50 ἔτων ἀφ' οὗτο ὁ βασιλεὺς Ὁθων ἀπῆλθεν ἐκ Μονάχου εἰς τὴν Ἑλλάδα, οἱ ἐπιζῶντες θεράποντες καὶ ὑπηρεταὶ τοῦ αἰοδίου ἐκείνου βασιλέως προσῆλθον εἰς τὸν τάφον του καὶ ἔθεσαν ἐπ' αὐτοῦ στεφάνους. Ὁ ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος Ἐνζλερ ἐτέλεσε τὸ μνημόσυνον.

Ποσάκις δὲν ἠκούσαμεν τὴν ἀπαισίαν προφητεϊάν περὶ τοῦ ἐγγίζοντος τέλους τοῦ κόσμου! Μολογόντι δὲ ἡ ἐπικρατοῦσα ἀρμονία τοῦ οὐρανοῦ διέψευσε πάντοτε τοὺς τοιαῦτα δυσόιωνα προθεσπιζοντας, συχνὰ παρουσιάζονται περιστάσεις, καὶ ὡς ἀκούομεν ἀμστακλήτως καταδικαζόμενον τὸν πλανήτην ἡμῶν εἰς καταστροφήν.

Τὸ ἄγγελμα νῦν μᾶς ἔρχεται ἐκ Μασσαχουσέτης τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἐθα αἰρέσις τις διακηρῦττει ὅτι κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους τούτου δεύτερος γενικὸς κατακλυσμὸς θέλει καταπνίξῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος. Πρὸς ἀποφυγὴν δὲ τοῦ κινδύνου ὁ ἀρχηγὸς τῆς αἰρέσεως καθήρτισε μετοχικὴν Ἑταιρίαν, ὅπως ἐκ τῶν κεφαλαίων αὐτῆς κατασκευασθῇ παρμεγίστην κιβωτὸν, εἰς ἣν νὰ καταφυγῶσι πάντες οἱ ὄπαδοι τῆς αἰρέσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ κατακλυσμοῦ, καὶ ἐν ἣ θέλουσιν ἐθρῖσκει εἰς τιμὰς μετριάς ἐξάριστον τροφήν καὶ θερμανσιν. Εἶνε ἄγνωστον ἂν ὁ νέος οὗτος Νῶε φροντίζει πρὸς τούτοις νὰ περισυλλέξῃ καὶ ζεύγος ἐξ ἐκάστου εἶδους τῶν ἐπὶ γῆς ζῶντων πρὸς διάσωσιν καὶ αὐτῶν ἐκ τοῦ κατακλυσμοῦ.

Ἐν καλὸν βιβλίον, εἰς καλὸς λόγος δύνανται νὰ συντελέσωσιν εἰς σωφρονισμόν· ἀλλ' ἐν καλὸν παράδειγμα ὁμιλεῖ πολὺ εὐγλωττότερον εἰς τὴν καρδίαν.